

Pardans(k)

'DE VOKSNES RÆKKER' VS 'HVAD JEG ØNSKER MIG TIL MIN KONFIRMATION'

... træder ind i de voksnes rækker. To unge mennesker, der på hver deres måde gennemskuer voksenlivet på deres store dag. Velkommen til konfirmationsfest hos Rosa i den danske kortfilm 'De voksnes rækker' og i teksten 'Hvad jeg ønsker mig til min konfirmation' fra Linn Skåbers 'Til Ungdommen'.

I 'De voksnes rækker' møder vi Rosa. Rosa skal konfirmeres og hendes forældre holder fest for hele familien. Allerede i filmens anslag fornemmer vi, at familien ikke fungerer. Opstillingen til familiebilledet indikerer, at noget er skævt. Men facaden skal holdes - og Rosas mor har forberedt, hvad Rosa skal sige i hendes konfirmationstale. Hun skal bl.a. fortælle om en masse skønne skiture, som familien slet ikke har været på. Og så har Rosa bare at være glad. For som moren siger: "Når man holder konfirmationsfest, så er man glad. Og man gør rent, man vasker gulve, og man lakerer dem, hvis det er det, der skal til. Man sørger for at alting spiller." Men facaden krakelerer, da Rosa undervejs i festen finder en mailkorrespondance, der afslører at forældrene skal skilles. Hemmeligheden er kommet frem i lyset - og da Rosa konfronterer forældrene ønsker de stadig at bevare facaden. Men i skjul hører hun om morens utroskab, så da hun tager ordet og holder talen, går hun i første omgang efter struben på hendes forældre. 'I dag har jeg opdaget, at det kun er børn, der ikke må lyve. Voksne må gerne lyve.' Herfra afdækker hun familiens sandheder og afslører de løgne, som forældrene har dækket over.

Talen er også udgangspunktet, når vi træder direkte ind i den i Linn Skåbers korttekst 'Hvad jeg ønsker mig til min konfirmation'. Her henvender konfirmanden, den unge taleholder, sig direkte til onkel Roar. En mand, der tydeligvis skaber dårlig stemning i familien - og taletiden bliver derfor anvendt til at sætte spot på alle de usympatiske karaktertræk, som drengen oplever, at onkel Roar har. Med direkte tale henvender han sig udelukkende til sin onkel Roar og italesætter alle de frastødende holdninger og handlinger, som onklen sætter dagsordenen med. "At du ikke afbryder møster hele tiden, når hun taler, eller gør hende til grin foran hele familien. At du ikke griner af mor, fordi hun sorterer vores affald. At du ikke giver mig en lammer, når du ser mig, og spørger om jeg har fået dame på, eller om jeg er en lille homodreng." Talen afrundes med drengens nyreslag til onklen. Han har følt sig nødsaget til at bruge konfirmationstaletiden på sin onkel - og i øvrigt så ønsker han sig penge, så han kan invitere hans kæreste, Andreas, med ud at spise indisk.

Begge tekster bliver et billede på ungdommens blik på det falske og facaderamte voksenliv. Rosa gennemskuer hendes forældre og forsøger hele vejen igennem at navigere udenom de facader, som forældrene bygger op på og før dagen. Filmen er fyldt med små setups, der tydeliggør, at familieidyllen er ved at krakelere. Forældrene kunne ikke engang blive enige om at købe gaven til Rosa sammen. Drengen har også gennemskuet onkel Roar. Ved at bruge taletiden på at henvende sig direkte til onklen, tager han afgørende afstand fra, og rammesætter hvordan han ønsker at leve sit liv.

De voksne forbilleder er på alle måder væk i begge tekster. De fremstår ynkelige eller som mennesker, der selv på deres børns store dag, ikke formår at træde i positiv karakter. I begge fortællinger bliver det derfor de unge, der sætter standarden. Og ja, er de voksne. På selve dage n, hvor de træder ind i netop de rækker. Ved at sige sandhederne, men også ved at vise sig store nok til at kunne rumme dem. Som Rosa afslutningsvis får sige hendes tale: "Vi kan godt klare noget forandring. Vi skal nok klare den."

De to tekster har selvfølgelig sin aktuelle relevans i de udskolingsklasser, der i de kommende uger trækker i det fine tøj og springer ind i de voksnes rækker. Men de kan også mere end det. De vil kunne indgå som rigtig gode bidrag til danskforløb med overskrifter som 'Familien - på godt og ondt', 'Bag facaden' og 'Sandheder og løgne'.

JAN FRYDENSBJERG, VIA CFU, APRIL 2022